

JAUNIMO GYVENSENA IR KAI KURIE SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ ASPEKTAI

Tyrimo vadovė dr. Aldona Jociute.

Atsakinga vykdytoja Jolanta Valentienė.

Tyrimo vykdymo laikotarpis 2019 m. kovo–spalio mėn.

Tyrimo pagrindimas. Tyrimo projektas parengtas įgyvendinant Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. V-257 patvirtintą Higienos instituto 2019 metų veiklos plano bei Nacionalinės jaunimo politikos 2011–2019 metų plėtros programos įgyvendinimo 2017–2019 metų veiksmų plano priemonę „Atlikti jaunimo (18–29 m.) gyvenamos ir visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo analizę, remiantis Lietuvos suaugusių gyventojų gyvenamos tyrimo duomenimis“.

Jaunimas turi įvairių sveikatos ir su sveikata susijusių gyvenamos problemų. Lietuvoje 2018 metais 18–29 jaunimas sudarė 14,8 proc. visos šalies populiacijos. Nors tai nemaža ir svarbi visuomenės dalis, bet duomenų apie šios amžiaus grupės asmenų gyvenimą, sveikatos raštingumą ir naudojimąsi sveikatos priežiūros paslaugomis trūksta.

Tyrimo tikslas – išanalizuoti jaunimo gyvenimą ir kai kuriuos sveikatos priežiūros paslaugų aspektus.

Tyrimo uždaviniai:

1. Įvertinti jaunimo gyvenimą.
2. Įvertinti jaunimo informuotumą apie visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas, naudojimąsi jomis ir jų vertinimą; informuotumą apie pagrindinius aplinkos rizikos veiksnius.
3. Įvertinti jaunimo sveikatos raštingumą.
4. Nustatyti naudojimąsi sveikatos priežiūros paslaugomis skatinančius veiksnius jaunų žmonių požiūriu.

Tyrimo metodika. 1–3 uždaviniams įgyvendinti atliekamas kiekybinis tyrimas. Remiantis 2018 metų atlikto suaugusių gyventojų gyvenamos tyrimo klausimynu, sudaromos 5 kintamųjų grupės: 1) sociodemografinės charakteristikos, 2) gyvenimas, 3) informuotumas apie visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas, naudojimąsi jomis ir jų vertinimas, 4) informuotumas apie pagrindinius aplinkos rizikos veiksnius, 5) sveikatos raštingumas, pagal kurias bus atliekama aukščiau minėto tyrimo metu surinktų duomenų analizė. 4 uždaviniui įgyvendinti atliekamas kokybinis tyrimas. Taikomas sutelktos grupės diskusijų metodas tipinės kokybiniam tyrimams naudojamos klausimų gairių struktūros.

Laukiami rezultatai. Bus įvertinti pagrindiniai 18–29 metų amžiaus jaunimo gyvenamos aspektai: sveikatos elgsena, rizikingas elgsenys, subjektyvus sveikatos ir gyvenimo kokybės vertinimas; kai kurie sveikatos priežiūros paslaugų aspektai, t. y. tai, kiek jaunimas žino apie visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas ir kaip jas vertina, kiek žino apie pagrindinius aplinkos rizikos veiksnius ir jų poveikį sveikatai, iš kur gauna informacijos apie paslaugas ir rizikos veiksnius; koks jaunimo sveikatos raštingumo lygis ir kokie naudojimąsi sveikatos priežiūros paslaugų skatinantys veiksniai jaunimo požiūriu.

Taikant tą pačią metodiką, tyrimus būtų galima atlikti periodiškai kas kelerius metus, kas leistų stebėti tendencijas šioje amžiaus grupėje.

Daugiau informacijos gali suteikti Higienos instituto Visuomenės sveikatos technologijų centro Visuomenės sveikatos tyrimų skyriaus specialistė Jolanta Valentienė tel. (8 5) 261 4184, el. p. jolanta.valentiene@hi.lt.